

LEGE
cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea taxei de stat nr. 1216/1992 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 53–55, art. 302), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3:

la punctul 1) litera d), cuvintele „incapabile din cauza bolii mintale sau a debilității mintale” se substituie cu cuvintele „în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”;

la punctul (2) litera b), cuvintele „incapabile din cauza bolii mintale sau a debilității mintale” se substituie cu cuvintele „în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

2. La articolul 4 alineatul (2) punctul 2), cuvintele „incapabile din cauza bolii mintale sau a debilității mintale” se substituie cu cuvintele „în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

3. La articolul 7 punctul 3), cuvântul „incapabilă” se substituie cu cuvintele „care, în cauza civilă respectivă, nu are capacitate de exercițiu al drepturilor procedurale civile”.

Art. II. – Legea nr. 1345/1993 cu privire la bonurile patrimoniale (Monitorul Parlamentului, 1993, nr. 5, art. 130), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2:

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Interesele titularului de bon patrimonial minor și a celui în privința căruia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sunt reprezentate de părinți sau, respectiv, de persoana însărcinată cu ocrotirea, conform legislației în vigoare.”;

alineatul (6) se abrogă.

2. La articolul 7 alineatul (4), cuvintele „poate investi, cu procură, legalizată notarial, orice persoană cu capacitate de exercițiu” se substituie cu cuvintele „acesta poate primi bonul patrimonial prin intermediul reprezentantului său împuternicit prin procură autentificată notarial”.

Art. III. – La articolul 8 din Legea cambiei nr. 1527/1993 (Monitorul Parlamentului, 1993, nr. 10, art. 285), cu modificările și completările ulterioare, cuvântul „incapabile” se substituie cu cuvintele „care nu are capacitatea de exercițiu necesară”.

Art. IV. – Articolul 4 alineatul (1³) din Legea nr 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 9, art. 89), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la litera a), cuvintele „, al persoanelor lipsite de capacitatea de exercițiu sau cu capacitatea de exercițiu limitată” se exclud;

se completează cu alineatul a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) în cazul persoanelor în privința cărora este instituită măsura de ocrotire sub forma ocrotirii provizorii sau curatelei, cererea se depune de către persoana ocrotită. Dacă starea acesteia nu-i permite să ia de sine stătător o decizie privind cererea de eliberare a actului de identitate, la depunerea cererii, ocrotitorul provizoriu sau curatorul va asista persoana ocrotită, prin contrasemnarea cererii, în condițiile legii. În cazul în care în privința persoanei este instituită tutela, în condițiile în care hotărârea judecătorească dispune expres acest fapt, cererea se semnează de către tutore, cu condiția prezenței obligatorii a persoanei ocrotite;”.

Art. V. – Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 34, art. 373), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6, litera m) va avea următorul cuprins:

„m) exercită controlul asupra exercitării măsurilor de ocrotire contractuale și judiciare instituite în privința persoanelor majore;”.

2. Articolul 23:

la alineatul (3), cuvintele „incapabil de discernământ este dat de reprezentantul său legal” se substituie cu cuvintele „în privința căruia este instituită o măsură de ocrotire judiciară este dat de persoana însărcinată cu ocrotirea”;

la alineatul (4), cuvintele „incapabil de discernământ, fie temporar, fie permanent,” se substituie cu cuvintele „în privința căruia este instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

Art. VI. – Articolul 25 alineatul (1) litera l) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 63), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„l) instituirii unei măsuri de ocrotire judiciară.”.

Art. VII. – Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1–4, art. 1), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 31 alineatul (12), cuvintele „persoanele declarate incapabile sau” se exclud.

2. La articolul 73 alineatul (5), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) persoanele în privința cărora a fost instituită măsura de ocrotire judecătorească sub formă de tutelă și ocrotire provizorie, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt.”.

Art. VIII. – Articolul 186 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare se modifică după cum urmează:

titlul articolul va avea următorul cuprins:

„Articolul 186. Stingerea obligațiilor fiscale ale persoanelor fizice decedate, declarate decedate sau dispărute fără veste, persoanelor ocrotite”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Obligația fiscală a persoanei fizice minore sau a persoanei fizice adulte în privința căreia a fost instituită măsura de ocrotire judiciară o sting părinții, ocrotitorul provizoriu, curatorul sau tutorele din contul bunurilor acesteia. În cazul în care persoana ocrotită conform legii sau hotărîrii judecătorești are capacitatea să stingă de sine stătător obligațiile, obligația fiscală a acesteia se stinge de către ea însăși.”.

Art. IX. – Codul electoral nr. 1381/1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr. 81, art. 667), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 13:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Nu au dreptul de a alege persoanele care nu întrunesc condițiile prevăzute la art. 11”;

la alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) persoanele care nu întrunesc condițiile prevăzute la art. 11;”

2. La articolul 20 alineatul (2) litera c) va avea următorul cuprins:

„c) aplicarea a unei măsuri de ocrotire sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt;”.

3. La articolul 41 alineatul (3), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii în privința cărora s-a instituit o măsură de ocrotire judiciară sub formă de tutelă, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt;”.

Art. X. – Articolul 12 din Legea nr. 1409/1997 cu privire la medicamente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 52-53, art. 368), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (2), cuvintele „ori o persoană incapabilă” se exclud;

se completează cu alineatele (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul persoanelor în privința cărora este instituită măsura de ocrotire provizorie sau curatela, testările clinice se efectuează numai cu acordul scris al pacientului sau voluntarului persoană ocrotită. Dacă starea acesteia nu-i permite să ia de sine stătător o decizie privind testarea clinică, la exprimarea acordului, ocrotitorul provizoriu sau curatorul va asista persoana ocrotită, prin contrasemnarea acordului, în condițiile legii. În cazul în care în privința persoanei este instituită tutela, acordul scris se semnează de către tutore.

(2²) În cazurile prevăzute la alin.(2¹) este interzisă testarea clinică a persoanei ocrotite dacă aceasta contravine dorințelor exprimate de aceasta. La identificarea dorințelor persoanei în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire este obligatorie prezența persoanei care va facilita stabilirea acestora (persoana de încredere). Persoana de încredere este orice persoană aleasă liber de către persoana suferindă de tulburări psihice. În lipsa unei alegeri, persoana de încredere va fi desemnată de către autoritatea tutelară locală.”.

Art. XI. – Articolul 11 alineatul (1) din Legea nr. 1553/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr. 38-39, art. 270), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(1) Repararea prejudiciului cauzat în urma accidentului în transport urmează a se face victimelor, iar în cazul decesului victimelor, precum și a existenței unor victime minori sau persoane în privința cărora este instituită o măsură de ocrotire judiciară - moștenitorilor acestora, la contul minorului sau, după caz, la contul persoanei ocrotite, la notificarea asiguraților.”.

Art. XII. – Articolul 6 alineatul (1) litera c) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150/2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 106-108, art. 765), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„c) în privința căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară;”.

Art. XIII. – Legea nr. 73/2001 privind cooperativele de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 49-50, art. 237), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 23 alineatul (1) litera b), cuvintele „cu capacitate de exercițiu deplină,” se substituie cu cuvintele „în privința cărora nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție și”.

2. La articolul 77 alineatul (4) litera d) va avea următorul cuprins:

„d) persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt;”.

Art. XIV. – Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 97-99, art. 765), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 41 litera b), cuvintele „declarat incapabil” se substituie cu cuvintele „supus unei măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt”.

2. La articolul 44:

alineatul (2) litera g), cuvintele „tutorei soțului incapabil” se substituie cu cuvintele „persoanei însărcinate cu ocrotirea soțului în privința căruia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”;

alineatul (5), în ambele propoziții, cuvîntul „tutorei soțului incapabil” se substituie cu cuvintele „persoanei însărcinate cu ocrotirea soțului în privința căruia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

Art. XV. – Articolul 41 alineatul (4) litera d) din Legea nr. 1007/2002 privind cooperativele de producție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 71-73, art. 575), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„d) persoanele în privința cărora a fost instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt;”.

Art. XVI. – Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 209-211, art. 683), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 8 alineatul (4), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) în privința lui nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 16 alineatul (1), cuvintele „fie declarată, în modul stabilit, ca incapabilă sau limitată în capacitatea de exercițiu” se substituie cu cuvintele „persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

Art. XVII. – Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 159, art. 582), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 10 alineatul (1), cuvintele „are capacitate deplină de exercițiu” se substituie cu cuvintele „în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

2. La articolul 15 alineatul (1), cuvintele „care are capacitate deplină de exercițiu” se substituie cu cuvintele „în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

Art. XVIII. – Articolul 11 alineatul (2) din Legea nr. 1549/2002 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 14-17, art. 51), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(2) Înregistrarea dactiloscopică a persoanelor în privința cărora este instituită măsura de ocrotire sub forma tutelei, precum și a minorilor, se efectuează la cerere scrisă, în prezența reprezentantului legal.”.

Art. XIX. – Articolul 318¹ alineatul (1) a treia propoziție din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130–134, art. 415), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„Cererea pentru eliberarea ordonanței de protecție în interesele copilului minor sau ale persoanei în privința căreia este instituită măsura de ocrotire judiciară poate fi depusă de autoritatea tutelară locală sau de procuror și în lipsa solicitării din partea victimei sau a reprezentantului ei legal.”.

Art. XX. – Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 176-181, art. 867), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatul (2), noțiunea de „*reprezentant legal al pacientului*” va avea următorul cuprins: „persoana care poate reprezenta, în condițiile legii, fără procură, interesele unui pacient minor sau în privința căruia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 11, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Informațiile medicale se prezintă pacientului personal, iar pentru persoanele care nu au atins vârsta de 18 ani și cele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară – reprezentanților lor legali, informând concomitent pacientul în măsură adecvată discernământului lui.”.

3. La articolul 12 alineatul (3), cuvintele „*situații când capacitatea de exercițiu a pacientului nu este deplină sau lipsește*” se substituie cu cuvintele „*cazul în care în privința pacientului a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară*”.

Art. XXI. – Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 172-175, art. 839), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 8 alineatul (2), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) persoana în privința căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 13 alineatul (4), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) în caz de acordare a ajutorului medical unei persoane minore sau a unei persoane în privința căreia este instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei, incapabilă să informeze părinții sau reprezentanții săi legali;”.

Art. XXII. – La articolul 13⁸ alineatul (3) din Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 102–105, art. 484), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „*pierdere de către acesta a capacității de exercițiu*” se substituie cu cuvintele „*instituire în privința ei a măsurii de ocrotire judiciară*”.

Art. XXIII. – Articolul 15 alineatul (2) litera b) din Legea nr. 333/2006 privind statutul ofițerului de urmărire penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 195-198, art. 918), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„b) este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

Art. XXIV. – La articolul 29 alineatul (2¹) litera c) din Legea nr. 407/2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 47–49, art. 213), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „*să dispună de capacitate juridică deplină*” se exclud.

Art. XXV. – La articolul 13 alineatul (4) din Legea nr. 23/2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 54-56, art. 250), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „*lipsite de discernământ*” se substituie cu cuvintele „*în privința căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară*”.

Art. XXVI. – La articolul 13 alineatul (2¹) din Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 55–56, art. 178), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „*interesele copilului sau ale persoanei incapabile*” se substituie cu cuvintele „*interesele copilului minor sau a persoanei în privința căreia este instituită măsura de ocrotire judiciară*”.

Art. XXVII. – Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 112-116, art. 506), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12 alineatul (3), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 17 alineatul (1), cuvintele „cu capacitate deplină de exercițiu” se substituie cu cuvintele „în privința cărora nu a fost dispusă măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție”.

Art. XXVIII. – Articolul 19 litera d) din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157-160, art. 614), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„d) au dreptul la asistență juridică obligatorie în temeiul art.77 lit. a) și c) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, precum și art. 48⁸⁷ din Codul civil;”.

Art. XXIX. – Articolul 26 alineatul (6) litera a) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 42-44, art. 119), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„a) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii în privința cărora este instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest fapt;”.

Art. XXX. – Legea nr. 24/2008 cu privire la arbitrajul comercial internațional (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 88-89, art. 316), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 37 alineatul (2) litera a), cuvintele „una din părțile convenției de arbitraj, menționate la art.7, nu avea capacitate deplină de exercițiu” se substituie „în privința uneia din părțile convenției de arbitraj, menționate la art. 7, a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, iar convenția de arbitraj a fost încheiată fără asistența curatorului sau, după caz, nu a fost încheiată de tutore în numele persoanei ocrotite”.

2. La articolul 39 alineatul (1) litera a), cuvintele „o parte a convenției de arbitraj, menționate la art.7, nu avea capacitate deplină de exercițiu” se substituie „în privința uneia din părțile convenției de arbitraj, menționate la art. 7, a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, iar convenția de arbitraj a fost încheiată fără asistența curatorului sau, după caz, nu a fost încheiată de tutore în numele persoanei ocrotite”.

Art. XXXI. – Articolul 6 alineatul (2) din Legea nr. 26/2008 privind întrunirile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 80, art. 261), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„(2) Minorii care au împlinit vârsta de 14 ani, precum și persoanele în privința cărora este instituită o măsură de ocrotire judiciară, pot organiza întruniri doar împreună cu o persoană cu capacitate deplină de exercițiu și în privința căreia nu a fost instituită măsură de ocrotire judiciară.”.

Art. XXXII. – La articolul 15 alineatul (2) din Legea nr. 42/2008 privind transplantul de organe, țesuturi și celule umane (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 81, art. 273), cu modificările ulterioare, cuvintele „avînd capacitate de exercițiu deplină” se substituie cu cuvintele „în privința cărora nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

Art. XXXIII. – La articolul 3 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 179, art. 625), cu modificările și completările ulterioare, noțiunea de “*solicitant*” va avea următoarea definiție: “unul dintre membrii adulți ai familiei în privința căruia nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei sau reprezentantul legal al familiei care depune cererea de acordare a ajutorului social”.

Art. XXXIV. – Articolul 4 alineatul (2) litera d) din Legea nr. 235/2008 privind controlul civil asupra respectării drepturilor omului în instituțiile care asigură detenția persoanelor

(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 226-229, art. 826), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„d) instituirii măsurii de ocrotire judiciară;”.

Art. XXXV. – La articolul 3 din Legea nr. 241/2008 privind donarea de sânge și transfuzia sanguină (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 1-2, art. 2), cu modificările și completările ulterioare, noțiunea de „*reprezentant legal al recipientului*” va avea următoarea definiție: „persoană care poate reprezenta, în condițiile legii, fără procură, interesele recipientului dacă acesta este minor sau este supus unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

Art. XXXVI. – La articolul 5 alineatul (1) litera d) din Legea nr. 264/2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 57-58, art. 159), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„d) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție;”.

Art. XXXVII. – Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.53-54, art. 145), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 51 alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În cazul persoanei în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, cererea de azil se depune de către tutore, în condițiile în care hotărîrea judecătorească prevede expres acest lucru.”.

2. Articolul 73 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 73.** Persoanele cu tulburări psihice (boli mintale sau deficiențe mintale)

(1) În situația în care există dubii serioase cu privire la discernământul solicitantului de azil, Direcția azil și integrare solicită efectuarea unei expertize psihiatrice în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

(2) În cazul în care, prin expertiză psihiatrică, se constată lipsa de discernământ al solicitantului de azil, Direcția azil și integrare inițiază procedura privind instituirea unei măsuri de ocrotire judiciară, în condițiile prevăzute de lege pentru cetățenii Republicii Moldova.

(3) Pînă la numirea persoanei însărcinate cu ocrotirea, procedura de soluționare a cererii de azil este suspendată. Pe perioada suspendării procedurii de acordare a unei forme de protecție, solicitantul de azil lipsit de discernământ beneficiază de drepturile prevăzute pentru solicitanții de azil.

(4) Cererea solicitantului de azil în privința căruia a fost instituită tutela este depusă de tutore, după numire, în condițiile în care hotărîrea judecătorească nu dispune altfel.

(5) În cazul în care efectuarea interviului pentru determinarea statutului de refugiat este posibilă, ocrotitorul provizoriu, curatorul sau tutorele, după caz, va face demersurile necesare pentru pregătirea solicitantului de azil lipsit de discernământ în vederea susținerii interviului.

(6) Consilierul de decizie va informa solicitantul de azil lipsit de discernământ și reprezentantul său legal despre scopul și posibilele consecințe ale interviului.

(7) Interviul va fi ținut de un consilier de decizie cu pregătire specială în tehnica interviului persoanelor cu necesități speciale.”

Art. XXXVIII. – Articolul 4 alineatul (1) litera b) din Legea nr. 113/2010 privind executorii judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 2-8, art. 1) va avea următorul cuprins:

„b) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

Art. XXXIX. – Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179–181, art. 610), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 28 alineatul (2), cuvintele „au capacitatea de exercițiu deplină” se substituie cu cuvintele „în privința cărora nu este instituită măsura de ocrotire sub forma tutelei”.

2. La articolul 87⁴, alineatele (5) și (6) vor avea următorul cuprins:

„(5) Persoanele în privința cărora este instituită o măsură de ocrotire judiciară vor fi însoțite în cadrul interviului de către ocrotitorul provizoriu, curator sau, după caz, de tutore, în condițiile legii.

(6) Nota de interviu va fi semnată de solicitant, de funcționarul care a realizat interviul, iar în cazul prezenței unui interpret, și de interpret; în cazul unui minor neînsoțit, nota de interviu va fi semnată și de reprezentantul desemnat al acestuia, iar în cazul unei persoane în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară – de către ocrotitorul provizoriu, curator sau, după caz, de tutore al acesteia.”.

Art. XL. – La anexa nr. 2, Serviciul din categoria a IV-a, nr. crt. 3 la Legea nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 231-234, art. 732), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „declarat incapabil” se substituie cu cuvintele „supus unei măsuri de ocrotire judiciară”.

Art. XLI. – Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.170-175, art. 492), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul subiectului datelor cu caracter personal minor sau adult care este supus măsurii de ocrotire sub forma tutelei, consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către tutore, în condițiile în care hotărârea judecătorească prevede expres acest fapt.”;

se completează cu alineatul (3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) În cazul subiectului datelor cu caracter personal adult care este supus măsurii de ocrotire sub forma ocrotirii provizorii sau curatei, consimțământul privind prelucrarea datelor cu caracter personal se acordă, în formă scrisă, de către persoana ocrotită. Dacă starea acesteia nu-i permite să ia de sine stătător o decizie privind prelucrarea datelor cu caracter personal, ocrotitorul provizoriu sau curatorul va asista persoana ocrotită, prin contrasemnarea acordului, în condițiile legii.”.

2. La articolul 6 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) subiectul datelor cu caracter personal și-a dat consimțământul. În cazul subiectului datelor cu caracter personal în privința căreia a fost instituită măsura de ocrotire sub forma tutelei, prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal se efectuează numai cu obținerea consimțământului în formă scrisă al tutorelui, în condițiile în care hotărârea judecătorească prevede expres acest fapt.”.

Art. XLII. – Articolul 14 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 167-172, art. 534), cu modificările și completările ulterioare:

la alineatul (1) litera h), cuvintele „privind limitarea în capacitatea de exercițiu sau declararea incapacității de exercițiu” se substituie cu cuvintele „privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară”;

la alineatul (2) litera b), cuvintele „lit. a) și b)” se substituie cu cuvintele „lit. a), b) sau h)”.

Art. XLIII. – Articolul 6 alineatul (1) litera b) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„b) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

Art. XLIV. – Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 282-289, art. 600), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 33 alineatul (2), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) mandatarul autorizat este supus măsurii de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 36 alineatul (2), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) evaluatorul este supus măsurii de tutelă, în condițiile în care hotărârea judecătorească prevede expres acest fapt;”.

Art. XLV. – La articolul 12 din Legea nr. 161/2014 cu privire la administratorii autorizați (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 293-296, art. 605), cuvintele „cu capacitatea de exercițiu deplină” se substituie cu cuvintele „în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară”.

Art. XLVI. – Articolul 75¹ alineatul (5) litera b) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 197–205, art. 402), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„b) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărârea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție;”.

Art. XLVII. – Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224-233, art. 445), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) în privința ei nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, în condițiile în care hotărârea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție;”.

2. La articolul 20 alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) în cazul în care rămîne definitivă hotărârea judecătorească privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub forma tutelei în privința mediatorului, cu excepția cazului în care hotărârea judecătorească în mod expres permite continuarea calității de mediator;”.

Art. XLVIII. – Legea nr. 151/2015 cu privire la Agentul guvernamental (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 224-233, art. 455), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) în privința ei nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 4 alineatul (1), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) instituire în privința lui a măsurii de ocrotire judiciară;”.

Art. XLIX. – Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 113), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 20 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) în privința ei nu este instituită o măsură de ocrotire judiciară;”.

2. La articolul 57 alineatul (1), litera h) va avea următorul cuprins:

„h) în cazul în care rămîne definitivă hotărârea judecătorească privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară în privința procurorului;”.

Art. L. – Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 157-162, art. 316), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 20:

la alineatul (2), se exclud cuvintele: „sau este lipsită de capacitatea de exercițiu”;

se completează cu alineatele (2¹), (2²), (2³) și (2⁴), cu următorul cuprins:

„(2¹) Persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară poate de sine stătător da consimțământul privind examinarea sa. În acest caz, încuviințarea ocrotitorului provizoriu ori curatorului sau reprezentarea ei de către tutore nu este necesară.

(2²) Consimțământul persoanei care urmează să fie examinată poate de asemenea fi dat, în numele persoanei, de către mandatarul împuternicit printr-un mandat de ocrotire în viitor, dacă mandatul permite acest fapt.

(2³) În cazul în care asupra persoanei este instituită măsura de ocrotire provizorie sau curatela, iar starea acesteia nu-i permite să ia de sine stătător o decizie privind internarea, la exprimarea consimțământului ocrotitorul provizoriu sau curatorul va asista persoana ocrotită, prin contrasemnarea declarației, în condițiile legii. În cazul în care asupra persoanei este instituită tutela, consimțământul acesteia este redactat de către tutore.

(2⁴) În cazurile prevăzute la alin. (2²) sau (2³) este interzisă examinarea persoanei în privința căreia s-a instituit o măsură de ocrotire judiciară, dacă examinarea contravine dorințelor exprimate de aceasta. La identificarea dorințelor persoanei ocrotite este obligatorie prezența persoanei care va facilita stabilirea acestor dorințe (persoana de încredere). Persoana de încredere este orice persoană aleasă liber de către persoana suferindă. În absența unei alegeri, persoana de încredere va fi desemnată de către autoritatea tutelară locală.”

2. Articolul 25:

la alineatul (2), se exclud cuvintele: „persoanei lipsite de capacitatea de exercițiu sau a”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) La examinarea persoanei în privința căreia s-a instituit măsură de ocrotire sau a minorului, poate asista mandatarul, ocrotitorul provizoriu, curatorul sau, după caz, tutorele și/sau apărătorul său. Dispozițiile art. 20 alin. (2⁴) se aplică în mod corespunzător pentru determinarea persoanelor care pot asista la examinare.”

3. La articolul 40 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) nu este supusă unei măsuri de tutelă, în condițiile în care hotărârea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție;”

4. La articolul 64 alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

„f) existența unei hotărâri judecătorești definitive privind instituirea tutelei în privința expertului, cu excepția cazului în care hotărârea judecătorească în mod expres permite continuarea calității de expert judiciar;”

Art. LI. – Articolul 8 alineatul (3) litera b) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 277-287, art. 588), cu modificările și completările ulterioare, va avea următorul cuprins:

„b) nu este supusă unei măsuri de tutelă, în condițiile în care hotărârea judecătorească prin care s-a instituit tutela prevede expres această interdicție;”

Art. LII. – Articolul 10 alineatul (1) litera b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 245-246, art. 511) va avea următorul cuprins:

„b) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”

Art. LIII. – Articolul 16 alineatul (2) din Legea nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 293-305, art. 618) va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea privind acordarea compensației financiare se depune de către persoana indicată la art. 13 alin. (1) și (3) sau de către reprezentantul său legal, dacă aceasta este minor. Dacă în privința persoanei este instituită o măsură de ocrotire sub forma tutelei, cererea poate fi depusă atât de către persoană cât și de către tutore. Cererea privind acordarea compensației financiare poate fi depusă și de către organizațiile necomerciale care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor, dacă este semnată de victima infracțiunii, cuprinde datele prevăzute la alin. (3) din prezentul articol și sunt anexate documentele indicate la alin. (4) din prezentul articol.”.

Art. LIV. – Articolul 13 alineatul (3) litera a) din Legea nr. 291/2016 cu privire la organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 2-8, art. 3) va avea următorul cuprins:

„a) persoanelor în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, minorii și persoanelor despre imposibilitatea participării cărora la jocurile de noroc au fost primite informații de la autoritatea competentă, de la alte autorități ale administrației publice.”.

Art. LV. – Articolul 6 alineatul (2) litera b) din Legea nr. 161/2017 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 335-339, art. 576) va avea următorul cuprins:

„b) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

Art. LVI. – Articolul 10 alineatul (5) litera c) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620) va avea următorul cuprins:

„c) nu este supusă unei măsuri de ocrotire judiciară;”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI